

ŠÍLENÍ STŘELCI

Je možné, aby podobný čin spáchal člověk, který se do té doby projevoval zcela neagresivně?

Ano, je to možné, motivů může být řada, často se jedná o tzv. rozšířenou sebevraždu, o tom svědčí dopisy na rozloučenou, může jít o pomstu či o některou z psychických poruch nebo nemocí. Na tzv. rozšířenou sebevraždu by mohla poukazovat jeho slova na rozloučenou - **jsem tolik plný nenávisti k sobě a k Bohu.**

O jaký druh psychické poruchy by se mohlo jednat?

Čeština má slovo stihomam, to se jen částečně překrývá s novějším mezinárodně používaným termínem paranoidita. Toto slovo složené z řeckého para=mimo, vedle a nús=mysl je odvozena ze slova paranoia, které je prastaré, antické označení pro šílenství, tedy pro duševní chorobu v pravém slova smyslu, pro onemocnění, které dnes nazýváme psychóza. V moderní psychiatrické terminologii a diagnostice se pak rozlišuje paranoidní reakce, paranoidní osobnost, paranoidní psychopatie. To jsou stavy nepsychotické a od nich je třeba odlišit závažná duševní onemocnění, psychózy (šílenství), choroby vyznačující se halucinacemi a bludy, jako je paranoidní schizofrenie a parafrenie, nebo jen bludy, jako je paranoia a paranoická psychóza. Psychotické stavy se donedávna označovaly jako paranoické a bylo třeba přesně odlišovat pojmy paranoidní a paranoický.

Mezinárodní klasifikace nemocí (10. revize, 1992), díl Duševní poruchy a poruchy chování, rozlišuje jasně paranoidní poruchu osobnosti (dříve paranoidní psychopatii) a trvalou **duševní poruchu s bludy** (dg.: F 22), závažné duševní onemocnění z okruhu schizofrenií. Rozdíl je zcela zásadní, u poruchy osobnosti nejsou přítomny bludy, ale je charakterizována např.:

1. nadměrnou citlivostí k odstrkování a odbytí
2. tendencí k trvalé zášti, uražené ješitnosti
3. podezřívavostí a sklonem překrucovat a chybně interpretovat
4. sklonem k zdůrazňování důležitosti vlastní osoby
5. zabýváním se nepodloženým "konspiračním" vysvětlováním událostí

Trvalá duševní porucha s bludy (dg.:F 22, blud trvá nejméně 3 měsíce, blud je osobního rázu, blud může souviset s osobní zkušeností). Nemoc je charakterizována rozvojem jediného bludu, nebo souboru příbuzných bludů, většinou perzekučních, hypochondrických nebo velikášských. Mimo chování ve vztahu k bludu jsou afektivita, řeč a chování normální. Tato diagnóza zahrnuje ta závažná psychiatrická onemocnění dosud označovaná jako paranoia, paranoidní psychóza, paranoidní stav a pozdní parafrenie

Je možné, aby za činem byl sexuální motiv?

Zdá se, že trpěl pocity viny za sexuální delikty v pubertě a strachem z recidivy, v jeho věcech mimo tři střelných zbraní a dvou nožů i lubrikační gel.

Lze rizikové jedince rozpoznat a podobným činům předejít ?

U prvního činu nedá, musíme se snažit zabránit recidivám.

Pakliže byla motivem nenávisť k mladým ženám a dívkám, jak může podobná nenávisť vzniknout?

Z pocitů viny.

Předpokládáte, že chování násilníka mohlo být spuštěno podobnými případy, které se v USA staly krátce před tímto činem?

Ano, nápodoba, sociální nákaza, psychická infekce, podobně jako u sebevražděných atentátníků, teroristů zneužívajících islám.

- > Děkuji a přeji hezký den,
- > Martin Jonáš
- > zahraniční redakce TV NOVA